

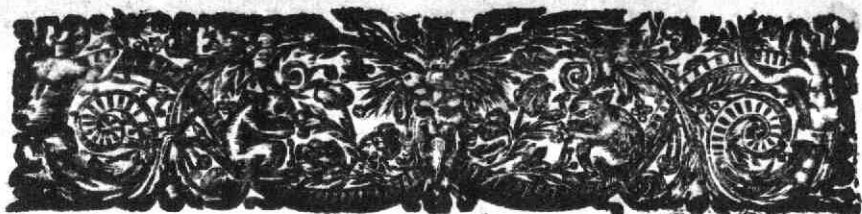

**Instructie by de heeren curateuren over de universiteyt binnen
Leyden, ende burgemeesteren der selver stad,. beraemt ende
ter neder gestelt over de directie van de publijcquen Kruythoff
van de universiteyt aldaer ...**

<https://hdl.handle.net/1874/21469>

1692

Br. 1692

WB
909

INSTRUCTIE.

BY de Heeren Curateuren over de
 Univerfiteyt binnen Leyden, ende
 Burgermeesteren der ſelver Stadt,
 beraemt ende ter neder geſtelt over
 de directie van de publicque Kruythoff van
 de Univerfiteyt aldaer, welcke tot naricht
 van den Profefſor Botanicus, ende tot regel
 van den Hortularius, als mede den Onder-
 knecht van den voorsz. Kruyt-hoff ſal die-
 nen, en waer na de ſelve ſich punctuelijck ſul-
 len hebben te reguleren, zijnde ten dien eynde
 by de Heeren Curateuren ende Burgermeeste-
 ren goedgevonden ende gerefolveert, drie Com-
 miſſariffen te deſpiceren, beſtaende uyt een

A

Cu-

Curator, ende de twee outste regerende Burgermeesteren der Stadt Leyden, omme de selve Instructie tot welstant van den Kruyt-hoff voornoemt, culture, ende conservatie van de Planten ende Gewassen, op't nauwste te doen executeren, ende wijders op alle verschillen en voorvallende saecken, sonder verdere rughspraeck, soodanige ordre te stellen, als na vereysch en exigentie van saecken sullen nodig vinden te behooren, sullende den Professor Botanices de welgemelte Heeren Commissarissen niet alleen consuleren over saecken rakende de correspondentie soo binnen, als buytens Lands, maer der selver ordre ende goedvinden in allen deelen daer ontrent gehouden zijn te pareren.

In-

*Instructie voor den Professor
Botanices.*

I.

Dat het opper-beleyt van den Thuyn sal zijn en blijven absoluut en privative onder de opsigt, voorforge, en directie van den Professor Botanicus, welke sijn yver en naerstigheyt daer toe sal aenleggen, dat met goede correspondentie buiten en binnens Lants, den selven meer en meer magh werden voorsien van alle de Saaden, en Gewassen, dewelcke sullen te bekomen zijn, 'tzy by inkoop, verwisselingh, reuylinge &c. daer van de dispositie aen hem wert opgedragen ende toevertrouwt, behoudens nochtans, dat den selven in desen sich sal hebben te reguleren, na de ordres, die door de Heeren Commis-

fariffen inder tijdt fullen werden gegeven.

I I.

Dat hy alle Jaren aen de Heeren Curateuren ende Burgermeesteren fal overleveren een register van alle de Saaden en Gewassen, die door gemelte correspondentien in den Hoff zijn gebracht, mitsgaders oock een specificatie van de penningen die tot de voorfz. correspondentien zijn geemployeert.

I I I.

Dat hy oock vlijtigh fal toefien dat alle de voorfz. Boomen, Planten, Saaden, en Gewassen met behoorlijke ordre en voorforge werden gemanieert, gecultiveert, ende voortgefet tot den meeften dienft en luyfter van den voorfz. Hoff.

I V.

Dat hy ten dien eynde na fijn dif-
cre-

cretie alles sal dirigeren , ende doen uytwercken door den Dienaer van den Thuyn , ende door een Onderdienaer , dewelcke op sijn goedvinden daer by gevoeght sal werden , die beyde fullen gehouden zijn haer te reguleren na de volgende articulen van Instructie ten dien eynde , ende ten haren reguarde opgestelt , als volght :

Instructie van den Hortulanus, ende den Onder-knecht vanden Kruythoff van de Academie.

I.

Den voorz. Hortulanus ende Onder-knecht fullen naerstigh en vlijtigh oppassen , dat alle Gewassen die in den gemelten Hoff voorhanden zijn, ofte in t toekomende in den

felven fullen gebracht werden, in een
behoorlijcke ordre, die haer vol-
gens de Catalogus tot dien insichte
gedrukt, ofte andersins door den
Professor Botanicus sal aengewesen
zijn, werden gecultiveert, ende ge-
multipliceert, 't zy door Saadt,
Steeckwortels, Affsetsels, ofte inleg-
gen, alles tot conservatie ende per-
fectie van de voorsz. ordre ende luy-
ster van den voorsz. Hoff.

I I.

Tot dien eynde fullen sy oock, en
specialijck den Onder-knecht, alle
Plantæ indigenæ, ofte inlandse Ge-
wassen, die in den voorsz. Hoff man-
queren, mitsgaders der selver Saaden
of Vruchten, ter behoorlijcken tijdt
opsoecken, en volgens de gemelte
ordre in den voorsz. Hoff ter neder-
stellen, ende op de conservatie van
de selve goede agt slaen.

I I I.

Ende in cas eenige van de selve Planten, 'tzy in ofte uitlandse, in de voorz. ordre niet wel geconserveert ende gemultipliceert konde werden, sullen sy haer benaerstigen, dat te gelijk in Tobben, Potten, ofte andere bequame plaetsen van den Hoff werden gecultiveert, ten einde de selve, ofte een affetsel van dien, jaerlijcks in de voorz. ordre kennen getransporteert werden.

I V.

Sullen sy alle vaste Planten, die in den gemelten Hoff sijn komen te vergaen, of die sy bevinden inde voorz. ordre te deficieren, als oock mede de annuële of Somer-gewassen, die geen of volkomen rijp Saadt voortgebracht hebben, op een register stellen, en't selve by tijds aen den Professor behandigen, op dat sulcke de-

defecten gefuppleert werden.

V.

Sullen fy alle de Planten ſtaende in Bedden, Potten of Tobben, met pertinente nombres noteren op foodanige wijſe, als den Profefſor Botanicus ſal oordeelen te behooren, en vlijtige forge dragen, dat de voorſz. Nombres by ieder Plante geconſerveert, ofte 't ſoeck, of defect geraeckt ſijnde, wederom herſtelt werden.

V I.

Sullen fy gehouden zijn alle Saaden die in den voorſz. Hoff tot perfectie gekomen ſijn, ter diſpoſitie van den Profefſor Botanicus, ende tot voordeel van den Hoff vlijtigh colligeren, en de ſelve diſtinctelijck, en met beſchrijvinge der ſelver namen, in de Caſſa, daer toe geordonneert, ter neder leggen, en onder bewaringe van den Profefſor blijven.

VII.

V I I.

Sullen fy alle considerable Gewasfen ende Planten , die pericul loopen om te vergaen, aenstonts aenden Professor aenwijfen , ten einde op des selfs overlegh ende goedvinden , tot de subsistentie van dien gearbeydt mochte werden , en in cas eenige der selver mogten komen te vergaen, sullen fy gehouden sijn, de selve aenden gemelten Professor te vertoonen.

V I I I.

Sy sullen oock geene Saaden , Bollen, nog Wortels opnemen, verplanten, versetten nogte eenige verandering in den voorfz. Hoff ofte Gallerie maken sonder communicatie en consent van den Professor , die dan vervolgens van 't gepasseerde de gerequireerde kennisse sal geven aen de welgemelte Heeren Commissarissen.

I X.

Sullen oock geene Boomen, Bollen, Planten ende Kruiden, hoedanig die oock mogen sijn, ■ verkoopen, ■ verruilen, ■ verhandelen, ofte oock wegh ■ geven, selfs niet eenige Saaden daer van gecollecteert, ofte eenige tacken, steck, of affetsel, daer van voortgekomen, als met voorweten en expresse toestemminge van den Professor.

X.

Sy fullen niet toelaten, dat eenige Tacken, stecken, Saaden &c. by de Studenten, of andere afgetrocken, of gecolligeert werden, onder hoedanig prætexte fulcks soude mogen geschieden, en fulcks vernemende aenstonts aen den gemelten Professor kennisse daer van geven, om daer tegens voorsien te werden, en tot dien einde soo veel mogelijk opsigt houden,

den , of doen houden , dat niemant
diergelijcke ofte andere onordente-
lijckheden in den Hoff , Gallerie of
Kachels plege.

X I.

Ende op dat voorgekomen wer-
de , dat onder voorwenden van Pri-
vata Collegia , repetitie, ofte ander-
sints eenige aenleydinge werde gege-
ven , dat de Studenten , ofte andere
in den Thuyn komen op ongelegen
tijden , ofte anders soo dickmaels, dat
by den Hortulanus , ofte den Onder-
dienaer van den Thuyn de nodige
voorforgē niet wel gedragen kan wer-
den tegens 't plegen van defordres ,
sal den Professor Botanicus, den Die-
naer van den Thuyn perfecte adver-
tentie doen geven, soo van de uuren
van sijne publicque lessen , als vande
Privata Collegia , en de selve Privata
Collegia foodanig reguleren, dat den

Dienaer ende Onder-dienaer vanden
Thuyn niet te veel werden gediftra-
heert van 't waarnemen van haren
dienft, ende dat die gene vande Stu-
denten, welcke in haer particulier
eenige reveuë, of repetitie soude
willen doen, inde voorfz. Thuyn niet
fullen komen als op feeckere uuren,
daer toe te affigneren, als wanneer
den voornoemden Thuyn fal open
ftaen.

X I I.

Sy fullen niet toelaten dat in de
voorfz. Gallerie, ofte Kachels, des
Winters geplactft ofte geconferveert
worden, eenige vreemde Boomen van
buyten ingebracht, maer die plaetsen
alleen bewaren ende befteden ten
dienften der Gewaffen van den Aca-
demifchen Hoff.

X I I I.

Men fal ten behouve, ende ten
dien-

dienste van den Thuyne een Onderknecht aenstellen ende onderhouden, om den Dienaer van de selve in alles, 'twelck voorsz is, te helpen, en sal den Professor Botanicus een bequaem persoon daer toe despicieren, ende aende Heeren Curateuren ende Burgermeesteren voordragen, om by haer bevestigt te werden, en sal soo wel gemelte Professor, als den Dienaer besorgen, dat dien Onderknecht tot de kennisse van de Thuyne-saecken werde aengeleyt, ende geïnstrueert, om metter tijdt van hem gediend te mogen werden, en sal hy derhalven sig moeten verbinden, ten minsten den tijdt van vier Jaren.

X I V.

Sal op alles moeten passen, sonder sig met eenige saecken domestijcque, of anders te bemoeyen, ofte te laten gebruycken, als alleen met sijn

Thuyn-werck, en 't geene daer toe behoort.

X V.

Sal inſgelijcks op de ordre van den Profefſor Botanices vlijtigh colligieren alle foodanige *Plantæ indigenæ* ende Water-plante, als van tijd tot tijd by den ſelven Profefſor tot 't houden van ſijne publicque Leſſen, ofte andersins nodig ſullen werden geoordeelt, ende in de vereyſte ordre rangeren, ende generalijck opvolgen alle foodanige ordres ende bevelen, als hem inder tijdt door den Profefſor Botanicus ſullen werden gegeven.

X V I.

Ende ſal met dien onder Thuynman gehandelt, en geconvenieert werden op een Jaerlijcks tractement, ſoo ten reguarde van ſijn loon, als ſijn Koſt-gelt, daer over hy met den Dienaer van den Thuyn ſal mogen ver-

verdragen , of foo hy daer toe niet ge-
negen is, fal hy fig felven mogen voor-
fien, met defen verftande , dat hy fig
altijt fal onthouden foo na aen den
Academifchen Thuyn , als eenigfins
mogelijk fal fijn , om altijt by de
handt te welen.

X V I I.

Sy fullen beyde by alle occasie aen
den gemelten Profeflor dragen alle
behoorlijk refpect ende gehoor-
faemheyt , ende des felfs ordre , tot
den dienft van den gefeyden Hoff
ftreckende, fonder eenige tegenspre-
king vlijtig en getrouwelijk na ko-
men ende uytwercken.

X V I I I.

Sy fullen infgelijcks niet vermogen
haer een ofte meer dagen uyt de
Stadt te begeven , ofte haer uyt den
Thuyn te abfenteren, fonder consent
en-

ende voorweten van welgemelte
Heeren Commissariffen ofte van den
Professor Botanicus.

X I X.

Den jegenwoordigen Dienaer van
den Thuyn sal op dese Instructie een
formeelen Eed doen, van die exacte-
lijk te fullen achtervolgen, conform
de voorgaende Resolutien op den
elfden Meye 1679. desen aengaende
genomen, gelijk den Onder-knegt
van gelijcken sal moeten doen, aen
handen van den Professor Botanicus
den Eedt van getrouwigheyt, en van
niets in eeniger manieren te fullen
vervremden.

*Aldus gedaen ende gearresteert by Cura-
teuren en Burgermeesteren voornoemt
op den 18 Junij Anno 1692.*

In kennisse van my

JOHAN VANDEN BERGH.